

tydning deraf er gjort baade i vort Forslag om den interkommunale Bestatning og i vort Forslag om en Hjælpestat til Fremme af Forsvarsmidlerne — man mente, siger jeg, at naar Reglerne vare givne, behøvede denne Lov jo ikke at bringes i Anvendelse hvert Aar, men saa kunde den ved Bevilinger paa Finansloven bringes i Anvendelse med den Procent, som Omstændighederne krævede, forskjellig fra det ene Aar til det andet og undertiden Nul, naar den ikke var nødvendig. Det var et Supplement til den indirekte Bestatning, vi den Gang hævdede, for at bøde paa den gennemgaaende Ubillighed og Uretfærdighed, hvorunder den indirekte Bestatning lider. Nu vil jeg bede Dem erindre, at vi vilde have Beløbet ned til 15 Millioner dette Aar. Jeg skal ikke gaa alle Toldbaarene igennem, jeg skal blot tage nogle enkelte — 1875—76 vare Toldindtægterne for det foregaaende Regnskabsaar 22 $\frac{1}{2}$ Millioner. Da foreslog Venstre 5 Millioner Afbortning uden nogen som helst Dækning, altsaa ialt 17 $\frac{1}{2}$ Million. Det var efter at den nuværende Minister var tiltraadt. Han vilde den Gang nok gaa ned med en Nedgang af 2 $\frac{1}{2}$ Million, men han vilde allerede den Gang have Erstatning i Brændevin og Ol. Aaret forud havde Jonnesbech, som da var Finansminister, erklæret sig villig til at gaa ned til en Nedgang af 2 Millioner, uagtet Tolden jo den Gang stod paa 22 $\frac{1}{2}$ Million. Altsaa efter Venstres Forslag vilde der den Gang være blevet i indirekte Stat, i Toldstat, 17 $\frac{1}{2}$ Million til Statskassen. Vi gaa nu til 1883—84. Da var det foregaaende Aars Toldindtægt steget til 26 $\frac{1}{2}$ Million, og da foreslog Venstre en Nedgang paa 6 $\frac{1}{2}$ Million og dertil vilde forøvrigt følge for en Del Aars vedkommende ca. $\frac{3}{5}$ Million i Anledning af den forventede spanske Handelstraktat. Men da sagde man som saa: man forlangte ikke en Nedgang af alle 6 $\frac{1}{2}$ Millioner samtidig, man forlangte kun 3 $\frac{1}{2}$ Million, omtrent svarende til Krigsskattens Beløb. Thi den Gang var det jo stærkt oppe, at vi ikke kunde forsvare at lade dette Beløb forblive hvilende paa Befolkningen som indirekte Stat. Jeg husker meget vel, hvad Monrad sagde, at nu beklagede han meget, at det ikke var blevet optaget i Loven, men han havde ikke tænkt sig, at dette Beløb kunde fastholdes imod Tro og Love. Det var ligesom om vi vare areforpligtede til at skaffe Befolkningen af med i alt Fald de 3 $\frac{1}{2}$ Million, som paa denne Maade var indkommen i vor Toldlovgivning. Sen snever Vending, under Krigens Bevægelse, da man trængte til Penge, forhøjedes Tolden paa disse Artikler. Det

sanctioneredes af Rigsraadet — ja hvad skulde man næsten gøre i et saadant Øjeblik — men man glemte ganske naturlig Sætningen om Tidsforløbet, og paa det bygger man saa og har i 26 Aar bygget et Krab til Befolkningen af en Udgift, der i disse Aar vil have svaret til 70—80 Millioner, i Stedet for ganske naturlig at have ladet Krigens Byrder dække af de formuende ved en Indkomst- og Formuestat efter virkelig retfærdige Regler. Saa meget mere som vi jo nok vide, hvem der under Krigen bærer de største Byrder, nemlig de, som levere de fleste Arme, Smaaamanden, saa meget mere var det naturligt, at Pengebyrden var bleven lagt der, hvor man kunde bære den. Men det har den høje Retfærdighed her i Landet ikke villet; man har villet fastholde et Krigsstatbeløb, der fremkommer paa denne Maade gennem en Told, en indirekte Bestatning i Stedet for at lægge den, hvor den kunde og retfærdigvis burde bæres. — Det var altsaa, hvad man forlangte den Gang, og saa sagde man, at der skulde ske en Nedjættelse af 2 $\frac{3}{4}$ Million efterhaanden som Toldindtægterne oversteg 24 Millioner. De se, at vi ere gaaede frem fra 1871—72, da vilde vi have sat Toldindtægterne til 15 Millioner, medens man i 1883—84 vilde have dem sat til 24 Millioner paa samme Varer, og endda stigende, naar de nødvendige Nedjættelser vare foretagne. Men Ministeren sagde: Nej, Dækning, Ol og Brændevin. Jeg kan sige, at jeg ikke direkte har haft med Toldsjagens Behandling i Udvalg at gøre, undtagen, for saa vidt jeg mindes, første Gang 1871—72 og 1883—84, og det glæder mig at man den Gang, i 1883—84, bestemte modsatte sig nogen Dækning ved Ol og Brændevin. Jeg skønner ikke rettere, end at det er en overmaade smuk Tanke at tilstaa Dækning for en Del af Beløbet paa den Maade, at man ikke forlanger Nedjættelsen straks for en Del af Beløbet, men først efterhaanden. Om det nu var fuldt ud rigtigt, naar man skal blive paa den indirekte Bestatnings Omraade, at forlange hele Nedjættelsen, naar Beløbet oversteg 24 Millioner, eller kun at forlange en vis Del, skal jeg ikke komme ind paa. Det ligger ikke for i dette Øjeblik, men Princippet forekommer mig ganske anderledes rigtigt end det Princip at dække ved Ol og Brændevin. Det var 1883—1884. Saa komme vi til 1888—1889 og Behandlingen i Udvalget den Gang. Da var Tolden bestemt til 28 $\frac{1}{2}$ Million, og da foreslog Toldudvalget en Nedjættelse, altsaa en Vættelse i Genhold til de Principper, som havde fulgt hele Venstre igennem disse Aar, med 9 Millioner, hvoraf